

Maakunnallistuva aikuissosiaalityö – kehittämisen verkoston tilannekatsaus koronakriisistä

27.3.2020 klo 9-11 SfB

ellen.vogt@kuntaliitto.fi

Ohjelma 27.3.2020

9:00

**Tervetuloa sekä tapaamisen
tavoitteet ja tarkoitus**

Ellen Vogt, Kuntaliitto

**Sosiaali- ja terveysministeriön
tilannekatsaus**

Ritva Liukonen, STM

Virva Juurikkala, STM

Kelan tilannekatsaus

Marja-Leena Valkonen, Kela

**Alueiden/kuntien tilanne sekä
linjaus- ja tuen tarpeita**

Yhteiskeskustelu:

Jatkotoimista päättäminen

11.00

Tapaamisen päätös

Pelisäännöt

- Pidetään mikit kiinni, kun ei ole omaa puheenvuoroa
- Muista avata mikrofoni, kun on oma puheenvuorosi
- Koko tapaamisen ajan voit esittää kysymyksiä ja kommentoida Skypen pikaviestinä
 - Annika Korpela seuraa viestejä ja tekee muistiinpanoja keskustelusta
- Puheenvuoroja voi pyytää kirjoittamalla Skypen viestikenttään esim. pyynnön HEP
 - Älä huutele! ;-)
- Kun puhut, kerro kuka ja mistä olet

Tapaamisen tavoitteet

Tapaamisen tavoitteet ja tarkoitus

- Käydä yhteistyössä läpi koronan aiheuttama kriisitilanne ja sen vaikutuksia aikuissosiaalityössä nyt ja jatkossa
- Kertoa jo meneillään olevista valtakunnallisista toimista aikuissosiaalityön näkökulmasta
- Tarjota kentän edustajille
 - mahdollisuus kertoa huolenaiheistaan
 - välittää valtakunnan tasolle toiveita yhteisistä linjaus- ja ohjeistustarpeista
- Pohtia yhdessä parhaita mahdollisia käytäntöjä, jotta aikuissosiaalityön resurssit pystytään kriisitilanteessa kohdentamaan tarkoituksenmukaisella tavalla

Poimintoja alueiden toimittamista katsauksista

Poimintoja alueiden tilanteesta 1/3

- ”Sosiaalihuollossa kriisi on jo päällä, tässä ei enää valmistauduta poikkeustilanteeseen”
 - Ainakin osalla alueista varautumisessa keskitetty pitkälti tehohoidon ja terveydenhuollon toimivuuden turvaamiseen
- Ihmisten hätä ja huoli sekä avun tarve on jo näkyvissä sosiaalihuollossa
 - Etäpalveluihin siirtyminen kaikissa palveluissa ja palvelujen sulkeminen
 - Huoli erityisryhmien selviytymisestä tilanteesta (esim. maahanmuuttajat, asunnottomat jne.)
 - Asiakkaiden tilanteiden epävarmuus ja myös huoli taloudellisesta tilanteesta lisääntynyt
 - Ruoka- ja apteekkiavun järjestämistarve riskiryhmille suuri
 - Lapsiperheiden yhteydenotot ja tuen tarve lisääntyneet etäkoulun seurauksena
- Erilaisia kauppa-apu ja ruokakassimalleja käynnistetty laajasti
 - Kiireavun ja taloudellisen tuen tarpeen kasvusta kannetaan huolta
 - Avun perille saamisen haasteet ja resursointi
- Arvioidaan laajasti että esim. päihde- ja mielenterveyspalvelujen ja kiireavun tarve kasvava

Poimintoja alueiden tilanteesta 2/3

- Palveluja, kohtaamispaikkoja, työpajoja jne. on suljettu rajoitustoimien vuoksi
 - Asiakkaiden keskustelutarve kasvanut, kun tavalliset arjen rutiinit ovat kadonneet ja pelko sairastumisesta on läsnä
 - Huoli suunnitelmien ja kuntoutumisprosessien katkeamisesta ja asiakkaiden putoamisesta tyhjän päälle
- Avun antamisen muotoja on muutettu ja pyritään muuttamaan ja sopeuttamaan tilanteeseen
 - Koronapelko estää asiakkuuksia?
- Huolta perustoimeentulotuen ruuhkautumisesta ja kasvavasta tulottomien määrästä ja sen vaikutuksesta tilanteeseen ja asiakkaiden hyvinvointiin
- Huoli henkilöstöstä ja mahdollisesti tulossa olevien lomautusten vaikutuksesta tilanteeseen
 - Resurssit jo aiemmin hyvin rajalliset ja pulaa esim. sosiaalityöntekijöistä
 - Henkilöstön suojautuminen ja henkilöstön työhyvinvoinnin turvaaminen
 - Hygieniaohjeita ja THL:n ohjeistuksia jne. noudatetaan tarkasti

Poimintoja alueiden tilanteesta 3/3

- Käyttöön otettuja palvelujen muutoksia
 - Henkilökohtaisia asiakaskohtaamisia vähennetty ja niihin sovittu erilaisia vaihtoehtoisia toteutustapoja
 - Kirjallinen tai puhelinasiointi, asiakasvastaanotto vain välttämättömässä tilanteessa
 - Puhelinaikoja laajennettu, suullinen hakeminen, yhden yhteydenottonumeron malleja
 - Tiedotusta asiakkaille tehostettu ja pyritty tarjoamaan kattavasti
 - Ohjausta ja neuvontaa lisätty
 - Erilaisia videoalustoja yms. otettu käyttöön asiakas- ja kohtaamistyön tueksi
 - Henkilöstöresurssien vuorottelua etätyö-kohtaava työ jo käytössä ja suunnitteilla
 - Systemaattinen asiakkuudessa olevien kontaktointi/riskiryhmien kontaktointi
 - Myös uudenlaisia jalkautuvia työmalleja
 - Etuuskäsittely pyörii pääsääntöisesti ennallaan taustalla

Linjaus- ja tuen tarpeita

Linjaus- ja tukemisen tarpeita

- Toimeentulotuki- ja palveluprosessien toimivuus ja joustavoittaminen
 - Helpotusta ja joustoa haku-/käsittelyprosessiin, jotta perustoimeentulotuen päätöksenteko ei ruuhkaudu/hidastu (perusosan alennukset, yrittäjät, vuokrien kohtuullistaminen, tiliotteiden pyytäminen jne.)
 - Roolit selväksi -> kuka nyt myöntää ja mitä ja milloin?
 - Selkeät linjaukset kaikkien tietoon ja yhteinen priorisointi kiireelliseen tarpeeseen vastaaminen tarkoituksenmukaisesti
- Kuka turvaa, että rahat riittävät kasvaviin tarpeisiin täydentävässä ja ehkäisevässä toimeentulotuessa?
 - Saavatko kunnat kompensatiota poikkeustilanteessa myöntämästään ylimääräisestä tuesta?
- Valvontatoimien sopeuttaminen poikkeustilanteeseen
 - 'Uhkasakkopelko'
- Ministeriön antamien ohjeiden ristiriitaisuuksien selkeyttäminen
 - Miten nyt oikein tulisi toimia aikuissosiaalityössä? Etätyö vs. kohtaava työ?

Linjaus- ja tukemisen tarpeita

- Muiden peruspalvelujen toimivuuden turvaaminen
 - Lasten koulunkäynti ja tietoteknisten välineiden puute suuri ongelma
 - Kouluruokailun varmistaminen lapsille kotiin vietynä?
- Lapsiperheiden taloudellisen tukemisen keinot toimeentulotuen ulkopuolella
- Etäpalveluihin siirtymiseen liittyvien haasteiden taklaaminen ja ratkaisu
 - Niiden asiakkaiden tilanteen turvaaminen, joilla ei ole valmiuksia verkkoasiointiin
 - Keinot/linjaukset/
 - Kuntouttavan työtoiminnan organisointi ja palvelujen katkeamisen vaikutusten selkeyttäminen
 - Työvälineet, digitaaliset alustat ja niiden käyttöön oton tuki
 - 'Aikuissosiaalityön digiloikka'
 - Hyvien käytäntöjen jakaminen
 - Esim. yhteiset keskustelualustat
- Henkilöstön suojautuminen ja työhyvinvoinnin tukemiseen tarvittavat ohjeistus ja tuki
 - Resurssien turvaaminen, lomautuspaineiden vaikutuksen ehkäisy

Kiitos ja jaksamista kaikille! Pysytään terveinä!

Ellen Vogt

0443 130170

etunimi.sukunimi@organisaationnimi

www.kuntaliitto.fi

KUNTA LIITTO